

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 14647
Tarih : 22.10.2025

35760

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince, İçişleri Bakanı Ali YERLİKAYA tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 22.10.2025

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Erzurum Milletvekili

3 Ağustos 2014'te Irak'ın Şengal bölgesinde IŞİD tarafından gerçekleştirilen Êzidî soykırımı, 21. yüzyılın en ağır insanlık suçlarından biridir. Bu saldırılarda binlerce Êzidî erkek katledilmiş; on binlerce kadın ve çocuk kaçırılmış, sistematik cinsel şiddet, köleleştirme, zorla evlendirme ve asimilasyona maruz kalmıştır.

Birleşmiş Milletler (BM), Avrupa Parlamentosu ve çok sayıda uluslararası insan hakları örgütü, bu eylemleri soykırım, insanlığa karşı suç ve savaş suçu olarak tanımlamıştır. BM İnsan Hakları Konseyi'nin 2016 tarihli raporunda, en az 6.417 Êzidî kadın ve çocuğun kaçırıldığı, binlercesinin hâlâ kayıp olduğu belirtilmektedir.

Uluslararası insan hakları raporları ve medya kaynaklarında; Türkiye'nin bazı illerinde (özellikle Ankara, Konya, Gaziantep, Şanlıurfa ve İstanbul) IŞİD üyeleri tarafından kaçırılan Êzidî kadın ve çocukların tutulduğuna, sahte kimliklerle ev hizmetlerinde ya da zorla evliliklerde kullanıldığına dair ciddi ve belgelenmiş iddialar yer almaktadır. Buna rağmen bugüne kadar Türkiye'de bu iddialara ilişkin kapsamlı bir soruşturma yürütülmemiş, kaçırılan Êzidî kız çocuklarının tespiti için özel bir mekanizma oluşturulmamıştır.

Türkiye; taraf olduğu CEDAW, Çocuk Haklarına Dair Sözleşme, İnsan Ticaretine Karşı Avrupa Konseyi Sözleşmesi ve İstanbul Sözleşmesi (çekilme öncesi dönem için) ile insan ticareti, cinsel şiddet ve savaş mağdurlarının korunması konusunda açık yükümlülöklere sahiptir. Uluslararası teamöl hukukuna göre de, insanlığa karşı suçlardan kaçan mağdurların korunması ve faillerin tespiti konusunda devletlerin aktif sorumluluğu bulunmaktadır.

Bu bağlamda;

1. 2014'ten bu yana yürütölen IŞİD bağlantılı operasyonlarda, kaç Êzidî kadın veya çocuk tespit edilmiştir? Bunlardan kaç ailelerine ya da ilgili uluslararası kurumlara teslim edilmiştir?
2. Türkiye'nin çeşitli illerinde Êzidî kadın ve çocukların zorla tutulduğuna dair ulusal ve uluslararası raporlarda yer alan iddialar hakkında Bakanlığınızca başlatılmış herhangi bir idari soruşturma veya inceleme bulunmakta mıdır?
3. Emniyet Genel Müdürlüğü veya Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinde, insan ticareti ve savaş mağduru Êzidî kadın ve çocukların tespiti için özel bir çalışma grubu veya veri tabanı oluşturulmuş mudur?
4. Kaçırılan Êzidî kadın ve çocukların bulunması ve kimliklerinin iadesi için BM, IOM (Uluslararası Göç Örgütü), Ezidi Rescue Network veya Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi kurumlarıyla işbirliği veya koordinasyon yürütölmekte midir?
5. Türkiye'de insan ticaretiyle mücadele kapsamında işletilen İnsan Ticareti Mağdurlarını Koruma Programı, Êzidî kadın ve çocukları da kapsamakta mıdır? Bu kapsamda bugüne kadar kaç kişi yararlanmıştır?

6. IŞİD üyelerinin sahte kimlik kullanarak ev hizmetlerinde veya zorla evliliklerde Êzidî kadın ve çocukları alıkoyduğu iddialarına ilişkin herhangi bir kimlik denetimi, saha taraması veya özel operasyon yapılmış mıdır?
7. Êzidî kadın ve çocukların Türkiye’de bulunması ihtimali karşısında, mağdurların psikolojik, sosyal ve hukuki destek alabilmesi için Bakanlığınızca bir planlama yapılmakta mıdır?